

Parmenidés

Παρμενίδης

Fragmenta DK 28 B

B 1

ἵπποι ταί με φέρουσιν, ὅσον τ' ἐπὶ θυμὸς ἰκάνοι,
πέμπων, ἐπεὶ μ' ἐς ὁδὸν βῆσαν πολύφημον ἄγουσαι
δαίμονες, ἢ κατὰ πάντ' ἄστη φέρει εἰδότα φῶτα·
τῆι φερόμην· τῆι γάρ με πολύφραστοι φέρον ἵπποι
ἄρμα τιταίνουσαι, κοῦραι δ' ὁδὸν ἡγεμόνευον.

ἄξων δ' ἐν χνοίησιν ἴει σύριγγος αὐτήν
αἰθόμενος (δοιοῖς γὰρ ἐπείγετο δινωτοῖσιν
κύκλοις ἀμφοτέρωθεν), ὅτε σπερχοῖατο πέμπειν
Ἕλιάδες κοῦραι, προλιποῦσαι δώματα Νυκτός,
εἰς φάος, ὡσάμεναι κράτων ἄπο χερσὶ καλύπτρας.

ἔνθα πύλαι Νυκτός τε καὶ Ἥματός εἰσι κελεύθων,
καὶ σφας ὑπέρθυρον ἀμφὶς ἔχει καὶ λάινος οὐδός·
αὐταὶ δ' αἰθέριαι πλήνται μέγαλοισι θυρέτροις·
τῶν δὲ Δίκη πολύποινος ἔχει κληῖδας ἀμοιβούς.
τὴν δὴ παρφάμεναι κοῦραι μαλακοῖσι λόγοισιν.
πεῖσαν ἐπιφραδέως, ὡς σφιν βαλανωτὸν ὀχῆα
ἀπτερέως ὥσειε πυλέων ἄπο· ταὶ δὲ θυρέτρων
χάσμ' ἀχανὲς ποίησαν ἀναπτάμεναι πολυχάλκους
ἄξονας ἐν σύριγγιν ἀμοιβαδὸν εἰλίξασαι

γόμφοις καὶ περόνησιν ἀρηρότε· τῆι ῥα δι' αὐτέων
 ἰθὺς ἔχον κοῦραι κατ' ἀμαξιτὸν ἄρμα καὶ ἵππους.
 καί με θεὰ πρόφρων ὑπεδέξατο, χεῖρα δὲ χειρὶ
 δεξιτερὴν ἔλεν, ὧδε δ' ἔπος φάτο καί με προσηύδα·
 ὦ κοῦρ' ἀθανάτοισι συνάορος ἠνιόχοισιν,
 ἵπποις ταί σε φέρουσιν ἰκάνων ἡμέτερον δῶ,
 χαῖρ', ἐπεὶ οὔτι σε μοῖρα κακὴ προὔπεμπε νέεσθαι
 τήνδ' ὁδὸν (ἧ γὰρ ἀπ' ἀνθρώπων ἐκτὸς πάτου ἐστίν),
 ἀλλὰ θέμις τε δίκη τε. χρεῶ δέ σε πάντα πυθέσθαι
 ἡμὲν Ἀληθείης εὐκυκλέος ἀτρεμέσ ἦτορ
 ἠδὲ βροτῶν δόξας, ταῖς οὐκ ἔνι πίστις ἀληθῆς.
 ἀλλ' ἔμπης καὶ ταῦτα μαθήσεται, ὡς τὰ δοκοῦντα
 χρῆν δοκίμως εἶναι διὰ παντὸς πάντα περῶντα.

B 1. 1-30 = Sextos Empeirikos, Adversus mathematicos VII, 111

ὁ δὲ γνώριμος αὐτοῦ Παρμενίδης τοῦ μὲν δοξαστοῦ λόγου κατέγνω, φημί δὲ τοῦ
 ἀσθενεῖς ἔχοντος ὑπολήψεις, τὸν δ' ἐπιστημονικόν, τουτέστι τὸν ἀδιάπτωτον,
 ὑπέθετο κριτήριον, ἀποστὰς καὶ τῆς τῶν αἰσθήσεων πίστεως· ἐναρχόμενος γοῦν τοῦ
 Περί φύσεως γράφει τὸν τρόπον τοῦτον· ἵπποι ... ἀληθῆς' (ἀλλὰ σὺ ... λείπεται = B 7.
 2-7).

Paraphrasis: Sextos Empeirikos, Adversus mathematicos VII, 112-114

ἐν τούτοις γὰρ ὁ Παρμενίδης ἵππους μὲν φησιν αὐτὸν φέρειν τὰς ἀλόγους τῆς
 ψυχῆς ὀρμάς τε καὶ ὀρέξεις (1), κατὰ δὲ τὴν πολύφημον ὁδὸν τοῦ δαίμονος
 πορεύεσθαι τὴν κατὰ τὸν φιλόσοφον λόγον θεωρίαν, ὃς λόγος προπομποῦ δαίμονος
 τρόπον ἐπὶ τὴν ἀπάντων ὀδηγεῖ γνῶσιν (2. 3), κούρας δ' αὐτοῦ προάγειν τὰς
 αἰσθήσεις (5), ὧν τὰς μὲν ἀκοὰς αἰνίττεται ἐν τῷ λέγειν 'δοιοῖς ... κύκλοις' (7. 8),

τουτέστι τοῖς τῶν ἄτων, τὴν φωνὴν δι' ὧν καταδέχονται, τὰς δὲ ὀράσεις Ἡλιάδας κούρας κέκληκε (9), δώματα μὲν Νυκτὸς ἀπολιπούσας (9) διὰ τὸ μὴ χωρὶς φωτὸς γίνεσθαι τὴν χρῆσιν αὐτῶν. ἐπὶ δὲ τὴν 'πολύποινον' ἐλθεῖν Δίκην καὶ ἔχουσαν 'κλιῖδας ἀμοιβούς' (14), τὴν διάνοιαν ἀσφαλεῖς ἔχουσαν τὰς τῶν πραγμάτων καταλήψεις. ἦτις αὐτὸν ὑποδεξαμένη (22) ἐπαγγέλλεται δύο ταῦτα διδάξειν ἡμὲν ἀληθείης εὐπειθέος ἀτρεμῆς ἦτορ' (29), ὅπερ ἐστὶ τὸ τῆς ἐπιστήμης ἀμετακίνητον βῆμα, ἕτερον δὲ 'βροτῶν δόξας ... ἀληθῆς' (30), τουτέστι τὸ ἐν δόξει κείμενον πᾶν, ὅτι ἦν ἀβέβαιον.

B 1. 28–32 Simplicios, In De caelo 557, 20

οἱ δὲ ἄνδρες ἐκεῖνοι διττὴν ὑπόστασιν ὑπετίθεντο, τὴν μὲν τοῦ ὄντως ὄντος τοῦ νοητοῦ, τὴν δὲ τοῦ γινομένου τοῦ αἰσθητοῦ, ὅπερ οὐκ ἠξίου καλεῖν ὄν ἀπλῶς, ἀλλὰ δοκοῦν ὄν. διὸ περὶ τὸ ὄν ἀλήθειαν εἶναι φησι, περὶ δὲ τὸ γινόμενον δόξαν. Λέγει γοῦν ὁ Παρμενίδης 'χρεῶ ... περῶντα' (28n).

B 2 = Proklos, In Platonis Timaeum comm. I, 345, 18 Diehl (secundum B 1, 30)

καὶ πάλιν

εἰ δ' ἄγ' ἐγὼν ἐρέω, κόμισαι δὲ σὺ μῦθον ἀκούσας,
αἵπερ ὁδοὶ μοῦναι διζήσιός εἰσι νοῆσαι·
ἢ μὲν ὅπως ἔστιν τε καὶ ὡς οὐκ ἔστι μὴ εἶναι,
Πειθοῦς ἐστὶ κέλευθος ('Αληθείη γὰρ ὀπηδεῖ),
ἢ δ' ὡς οὐκ ἔστιν τε καὶ ὡς χρεῶν ἐστὶ μὴ εἶναι,
τὴν δὴ τοι φράζω παναπευθέα ἔμμεν ἀταρπόν·
οὔτε γὰρ ἂν γνοίης τό γε μὴ ἔδον (οὐ γὰρ ἀνυστόν)
οὔτε φράσαις.

B 2. 3-8 = Simplicios, In Physica 116, 25

εἰ δέ τις ἐπιθυμεῖ καὶ αὐτοῦ τοῦ Παρμενίδου ταύτας
 λέγοντος ἀκοῦσαι τὰς προτάσεις, τὴν μὲν τὸ παρὰ τὸ ὄν οὐκ ὄν καὶ οὐδὲν λέγουσαν,
 ἥτις ἢ αὐτὴ ἐστὶ τῆι τὸ ὄν μοναχῶς λέγεσθαι, εὐρήσει ἐν ἐκείνοις τοῖς ἔπεσιν·
 ἢ μὲν ... φράσαις’.

B 3 = Kléméns Alexandrijský, Stromata VI, 23,2-3

Ἄριστοφάνης ἔφη·

δύναται γὰρ ἴσον τῶι δρᾶν τὸ νοεῖν, (fr. 691 K.)

(3) καὶ πρὸ τούτου ὁ Ἐλεάτης Παρμενίδης·

τὸ γὰρ αὐτὸ νοεῖν ἐστὶν τε καὶ εἶναι.

Cfr. Plótinus, Enneades V, 1, 8

ἤπτετο μὲν οὖν καὶ Παρμενίδης πρότερον τῆς τοιαύτης δόξης, καθόσον εἰς ταὐτὸ
 συνῆγεν ὄν καὶ νοῦν καὶ τὸ ὄν οὐκ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἐτίθετο. „τὸ γὰρ αὐτὸ νοεῖν
 ἐστὶν τε καὶ εἶναι“ λέγων καὶ ἀκίνητον λέγει τοῦτο, καίτοι προστιθεὶς τὸ νοεῖν
 σωματικὴν πᾶσαν κίνησιν ἐξαιρῶν ἀπ’ αὐτοῦ.

B 4 = Kléméns Alexandrijský, Stromata V, 15,5 (secundum Emped. 31 B 17, 21)

ἀλλὰ καὶ Παρμενίδης ἐν τῶι αὐτοῦ ποιήματι περὶ τῆς ἐλπίδος αἰνισσόμενος τὰ
 τοιαῦτα λέγει·

λεῦσσε δ’ ὅμως ἀπεόντα νόωι παρεόντα βεβαίως·

οὐ γὰρ ἀποτμήξει τὸ ἐὸν τοῦ ἐόντος ἔχεσθαι

οὔτε σκιδνάμενον πάντη πάντως κατὰ κόσμον

οὔτε συνιστάμενον.

B 5 = Proklos, In Platonis Parmenidem I; p. 708, 16 (secundum B 8. 25)

ξυνὸν δὲ μοί ἐστιν,
ὀππόθεν ἄρξωμαι· τόθι γὰρ πάλιν ἴξομαι αὐθις.

B 6

χρὴ τὸ λέγειν τε νοεῖν τ' ἐὸν ἔμμεναι· ἔστι γὰρ εἶναι,
μηδὲν δ' οὐκ ἔστιν· τὰ σ' ἐγὼ φράζεσθαι ἄνωγα.
πρώτης γὰρ σ' ἀφ' ὁδοῦ ταύτης διζήσιος [εἴργω],
αὐτὰρ ἔπειτ' ἀπὸ τῆς, ἣν δὴ βροτοὶ εἰδότες οὐδὲν
πλάττονται, δίκρανοι· ἀμηχανίη γὰρ ἐν αὐτῶν
στήθεσιν ἰθύνει πλακτὸν νόον· οἱ δὲ φοροῦνται
κωφοὶ ὁμῶς τυφλοὶ τε, τεθηπότες, ἄκριτα φύλα,
οἷς τὸ πέλειν τε καὶ οὐκ εἶναι ταῦτόν νενόμισται
κὺ ταῦτόν, πάντων δὲ παλίντροπὸς ἐστι κέλευθος.

B 6/1 = Simplikios, In Physica 117, 2 (secundum B 2)

ὅτι δὲ ἡ ἀντίφασις οὐ συναληθεύει, δι' ἐκείνων λέγει τῶν ἐπῶν δι' ὧν μέμφεται τοῖς
εἰς ταῦτόν συνάγουσι τὰ ἀντικείμενα· εἰπὼν γὰρ 'ἔστι γὰρ εἶναι ... διζήσιος [εἴργω]
ἐπάγει]·
'αὐτὰρ ... κέλευθος'.

B 6/2 = Simplikios, In Physica 78, 2

μεμψάμενος γὰρ τοῖς τὸ ὄν καὶ τὸ μὴ ὄν συμφέρουσιν ἐν τῷ νοητῷ 'οἷς ... ταῦτόν'
(B 6. 8. 9) καὶ ἀποστρέψας τῆς ὁδοῦ τῆς τὸ μὴ ὄν ζητούσης 'ἀλλὰ ... νόημα' (B 7. 2),
ἐπάγει 'μοῦνος ...' (B 8. 1n).

B 7

οὐ γὰρ μήποτε τοῦτο δαμῆι εἶναι μὴ ἔοντα·
 ἀλλὰ σὺ τῆσδ' ἀφ' ὁδοῦ διζήσιος εἶργε νόημα
 μηδέ σ' ἔθος πολῦπειρον ὁδὸν κατὰ τήνδε βιάσθω,
 νωμᾶν ἄσκοπον ὄμμα καὶ ἠχήεσσαν ἀκουήν
 καὶ γλῶσσαν, κρῖναι δὲ λόγῳ πολύδηριν ἔλεγχον
 ἐξ ἑμέθεν ῥηθέντα. ... (B 8)

B 7. 1-2 = Platón, Sophistes 237a (cfr. 258d)

Παρμενίδης δὲ ὁ μέγας, ὦ παῖ, παισὶν ἡμῖν οὖσιν ἀρχόμενός τε καὶ διὰ τέλους τοῦτο
 ἀπεμαρτύρατο, πεζῆι τε ὧδε ἐκάστοτε λέγων καὶ μετὰ μέτρων·

οὐ γὰρ μήποτε τοῦτ' οὐδαμῆι, φησὶν, εἶναι μὴ ὄντα·
 ἀλλὰ ... νόημα.

Platóniun text podle Burneta:

Οὐ γὰρ μή ποτε τοῦτο δαμῆι, φησὶν, εἶναι μὴ ἔοντα·
 ἀλλὰ σὺ τῆσδ' ἀφ' ὁδοῦ διζήμενος εἶργε νόημα.

Cfr. Aristotelés, *Metaphysica* XIV, 2; 1089a 2

ἔδοξε γὰρ αὐτοῖς πάντ' ἔσεσθαι ἐν τὰ ὄντα, αὐτὸ τὸ ὄν, εἰ μὴ τις λύσει καὶ ὁμόσε
 βαδιεῖται τῷ Παρμενίδου λόγῳ 'οὐ γὰρ ... ἔοντα', ἀλλ' ἀνάγκη εἶναι τὸ μὴ ὄν δεῖξαι
 ὅτι ἔστιν.

B 7. 2-7 = Sextos Empeirikos, Adversus mathematicos VII, 114 (secundum B 1)

καὶ ἐπὶ τέλει προσδιασαφεῖ τὸ μὴ δεῖν αἰσθήσεσι προσέχειν ἀλλὰ τῷ λόγῳ. μὴ γὰρ
 σε, φησὶν, 'ἔθος ... ῥηθέντα' (7, 3-7, 6 in VII, 111 - λείπεται). ἀλλ' οὗτος μὲν καὶ αὐτός,
 ὡς ἐκ τῶν εἰρημένων συμφανές, τὸν ἐπιστημονικὸν λόγον κανόνα τῆς ἐν τοῖς οὖσιν
 ἀληθείας ἀναγορεύσας ἀπέστη τῆς τῶν αἰσθήσεων ἐπιστάσεως.

B 8 = Simplikios, In Physica 78,4; 145,1

μόνος δ' ἔτι μῦθος ὁδοῖο

λείπεται ὡς ἔστιν· ταύτη δ' ἐπὶ σήματ' ἔασι
πολλὰ μάλ', ὡς ἀγέννητον ἔδον καὶ ἀνώλεθρόν ἔστιν,
ἔστι γὰρ οὐλομελές τε καὶ ἀτρεμές ἡδ' ἀτέλεστον·
οὐδέ ποτ' ἦν οὐδ' ἔσται, ἐπεὶ νῦν ἔστιν ὁμοῦ πᾶν,
ἔν, συνεχές· τίνα γὰρ γένναν διζήσεαι αὐτοῦ;
πῆι πόθεν ἀύξηθέν; οὐδ' ἐκ μὴ ἐόντος ἐάσω
φάσθαι σ' οὐδὲ νοεῖν· οὐ γὰρ φατὸν οὐδὲ νοητόν
ἔστιν ὅπως οὐκ ἔστι. τί δ' ἂν μιν καὶ χρέος ὤρσεν
ὑστερον ἢ πρόσθεν, τοῦ μηδενὸς ἀρξάμενον, φῦν;
οὕτως ἢ πάμπαν πελέναι χρεῶν ἔστιν ἢ οὐχί.
οὐδέ ποτ' ἐκ μὴ ἐόντος ἐφήσει πίστιος ἰσχὺς
γίγνεσθαι τι παρ' αὐτό· τοῦ εἵνεκεν οὔτε γενέσθαι
οὔτ' ὄλλυσθαι ἀνήκε Δίκη χαλάσασα πέδησιν,
ἀλλ' ἔχει· ἡ δὲ κρίσις περὶ τούτων ἐν τῶιδ' ἔστιν·
ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν· κέκριται δ' οὖν, ὥσπερ ἀνάγκη,
τὴν μὲν ἐᾶν ἀνόητον ἀνώνυμον (οὐ γὰρ ἀληθῆς
ἔστιν ὁδός), τὴν δ' ὥστε πέλειν καὶ ἐτήτυμον εἶναι.
πῶς δ' ἂν ἔπειτ' ἀπόλοιτο ἐόν; πῶς δ' ἂν κε γένοιτο;
εἰ γὰρ ἔγεντ', οὐκ ἔστ(ι), οὐδ' εἴ ποτε μέλλει ἔσεσθαι.
τῶς γένεσις μὲν ἀπέσβεσται καὶ ἄπυστος ὄλεθρος.

οὐδὲ διαιρετόν ἔστιν, ἐπεὶ πᾶν ἔστιν ὁμοῖον·
οὐδέ τι τῆι μᾶλλον, τό κεν εἴργοι μιν συνέχεσθαι,
οὐδέ τι χειρότερον, πᾶν δ' ἔμπλεόν ἔστιν ἐόντος.
τῶι ξυνεχές πᾶν ἔστιν· ἐδὸν γὰρ ἐόντι πελάζει.

αὐτὰρ ἀκίνητον μεγάλων ἐν πείρασι δεσμῶν
 ἔστιν ἄναρχον ἄπαυστον, ἐπεὶ γένεσις καὶ ὄλεθρος
 τῆλε μάλ' ἐπλάχθησαν, ἀπῶσε δὲ πίστις ἀληθῆς.
 ταῦτόν τ' ἐν ταῦτῳ τε μένον καθ' ἑαυτό τε κεῖται
 χούτως ἔμπεδον αὖθι μένει· κρατερὴ γὰρ Ἀνάγκη
 πείρατος ἐν δεσμοῖσιν ἔχει, τό μιν ἀμφὶς ἔέργει,
 οὐνεκεν οὐκ ἀτελεύτητον τὸ ἐὼν θέμις εἶναι·
 ἔστι γὰρ οὐκ ἐπιδευές· (μὴ) ἐὼν δ' ἂν παντός ἐδεῖτο.

ταῦτόν δ' ἐστὶ νοεῖν τε καὶ οὐνεκεν ἔστι νόημα.
 οὐ γὰρ ἄνευ τοῦ ἐόντος, ἐν ᾧ πεφρατισμένον ἔστιν,
 εὐρήσεις τὸ νοεῖν· οὐδὲν γὰρ [ἦ] ἔστιν ἢ ἔσται
 ἄλλο πάρεξ τοῦ ἐόντος, ἐπεὶ τό γε Μοῖρ' ἐπέδησεν
 οὐλον ἀκίνητόν τ' ἔμεναι· τῷ πάντ' ὄνομ(α) ἔσται,
 ὅσσα βροτοὶ κατέθεντο πεποιθότες εἶναι ἀληθῆ,
 γίγνεσθαί τε καὶ ὄλλυσθαι, εἶναί τε καὶ οὐχί,
 καὶ τόπον ἀλλάσσειν διὰ τε χροά φανὸν ἀμείβειν.

αὐτὰρ ἐπεὶ πείρας πύματον, τετελεσμένον ἐστὶ
 πάντοθεν, εὐκύκλου σφαιρίης ἐναλίγκιον ὄγκω,
 μεσσόθεν ἰσοπαλὲς πάντη· τὸ γὰρ οὔτε τι μεῖζον
 οὔτε τι βαιότερον πελέναι χρεόν ἐστι τῆι ἢ τῆι.
 οὔτε γὰρ οὐκ ἐὼν ἔστι, τό κεν παύοι μιν ἰκνεῖσθαι
 εἰς ὁμόν, οὔτ' ἐὼν ἔστιν ὅπως εἴη κεν ἐόντος
 τῆι μᾶλλον τῆι δ' ἦσσαν, ἐπεὶ πᾶν ἔστιν ἄσυλον·
 οἱ γὰρ πάντοθεν ἴσον, ὁμῶς ἐν πείρασι κύρει.

ἐν τῷ σοι παύω πιστὸν λόγον ἠδὲ νόημα
 ἀμφὶς ἀληθείης· δόξας δ' ἀπὸ τοῦδε βροτείας
 μάνθανε κόσμον ἐμῶν ἐπέων ἀπατηλὸν ἀκούων.

μορφὰς γὰρ κατέθεντο δύο γνώμας ὀνομάζειν·
 τῶν μίαν οὐ χρεῶν ἔστιν ἔν ᾧ πεπλανημένοι εἰσὶν·
 τάντια δ' ἐκρίναντο δέμας καὶ σήματ' ἔθεντο
 χωρὶς ἀπ' ἀλλήλων, τῆι μὲν φλογὸς αἰθέριον πῦρ,
 ἥπιον ὄν, μέγ' (ἀραιὸν) ἐλαφρόν, ἐωυτῶι πάντοσε τωῦτόν,
 τῶι δ' ἐτέρωι μὴ τωῦτόν· ἀτὰρ κάκεινο κατ' αὐτό
 τάντια νύκτ' ἀδαῆ, πυκινὸν δέμας ἐμβριθές τε.
 τόν σοι ἐγὼ διάκοσμον εἰκότα πάντα φατίζω,
 ὡς οὐ μὴ ποτέ τις σε βροτῶν γνώμη παρελάσσει.

B 8. 1-52 = Simplicios, In Physica 144, 29 (secundum 28 A 21)

ἔχει δὲ οὕτως τὰ μετὰ τὴν τοῦ μὴ ὄντος ἀναίρεσιν· (145) ἴμοῦνος ... ἀκούων'.

B 8. 1-14 = Ders. 78, 5 (secundum B 7, 2)

ἐπάγει ἴμοῦνος ... πολλὰ μάλα' καὶ παραδίδωσι λοιπὸν τὰ τοῦ κυρίως ὄντος σημεία·
 ὡς ἀγένητον ... πέδησιν'. ταῦτα δὴ περὶ τοῦ κυρίως ὄντος λέγων ἐναργῶς
 ἀποδείκνυσιν, ὅτι ἀγένητον τοῦτο τὸ ὄν· οὔτε γὰρ ἐξ ὄντος· οὐ γὰρ προὔπηρχεν
 ἄλλο ὄν· οὔτε ἐκ τοῦ μὴ ὄντος· οὐδὲ γὰρ ἔστι τὸ μὴ ὄν. καὶ διὰ τί δὴ τότε, ἀλλὰ μὴ
 καὶ πρότερον ἢ ὕστερον ἐγένετο; ἀλλ' οὐδὲ ἐκ τοῦ πῆι μὲν ὄντος πῆι δὲ μὴ ὄντος, ὡς
 τὸ γενητὸν γίνεται οὐ γὰρ ἂν τοῦ ἀπλῶς ὄντος προὔπαρχοι τὸ πῆι μὲν ὄν πῆι δὲ μὴ
 ὄν, ἀλλὰ μετ' αὐτὸ ὑφέστηκε.

B 8. 3-4 = Kléméns Alexandrijský Stromata V, 112,2

Παρμενίδης δὲ ὁ μέγας, ὡς φησιν ἐν Σοφιστῇ Πλάτων, ὧδέ πως περὶ τοῦ θείου
 γράφει·

πολλὰ μάλ', ὡς ἀγένητον ἔον καὶ ἀνώλεθρόν ἐστιν,
 οὐλον μουνογενές τε καὶ ἀτρεμές ἡδ' ἀγένητον.

B 8. 38 = Platón, Theaetetus 180d

ἄλλοι αὖ τὰναντία τούτοις ἀπεφήναντο ὅτιον ... ὄνομα εἶναι καὶ ἄλλα ὅσα Μελίσσοί τε καὶ Παρμενίδαι ἐναντιούμενοι πᾶσι τούτοις δισχυρίζονται.

B 8. 39 - cfr. Melissos 30 B 8 (in: Simplicios, De caelo 558, 19)

εἰ γὰρ ἔστι γῆ καὶ ὕδωρ ... καὶ τὰ ἄλλα ὅσα φασὶν οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀληθῆ.

B 8. 42 - cfr. Simplicios, In Physica 147, 13

εἴπερ ἓν ἐστὶ ὁμοῦ τὸ πᾶν (5) καὶ ἰσότητος πύματον'.

B 8. 43–45 = Platón, Sophistes 244e

εἰ τοίνυν ὅλον ἐστὶν ὥσπερ καὶ Παρμενίδης λέγει ἵπποθεν ... τῆι ἢ τῆι', τοιοῦτόν γε ὄν τὸ ὄν μέσον τε καὶ ἔσχατα ἔχει.

Cfr. Eudémios, in: Simplicios, In Physica 143, 4:

ὥστε οὐδὲ τῶι οὐρανῶι ἐφαρμόττει τὰ παρὰ αὐτοῦ λεγόμενα, ὡς τινὰς ὑπολαβεῖν ὁ Εὐδήμος φησὶν (fr. 13 Sp.) ἀκούσαντας τοῦ ἵπποθεν ... ὅγκωι' οὐ γὰρ ἀδιαίρετος ὁ οὐρανός, ἀλλ' οὐδὲ ὁμοίος σφαίραι, ἀλλὰ σφαῖρά ἐστιν ἢ τῶν φυσικῶν ἀκριβεστάτη.

B 8. 44 = Aristotelés, Physica III, 6; 207a15

βέλτιον οἰητέον Παρμενίδην Μελίσσου εἰρηκέναι· ὁ μὲν γὰρ τὸ ἄπειρον ὅλον φησὶν, ὁ δὲ τὸ ὅλον πεπεράνθαι ἵπποθεν ἰσοπαλές'.

B 8. 50-61 = Simplicios, In Physica 38, 28

συμπληρώσας γὰρ τὸν περὶ τοῦ νοητοῦ λόγον ὁ Παρμενίδης ἐπάγει ταυτί ... ἔν τῶι ... παρελάσσει'.

B 8. 50-59 = Simplicios, In Physica 30, 13

μετελθὼν δὲ ἀπὸ τῶν νοητῶν ἐπὶ τὰ αἰσθητὰ ὁ Παρμενίδης ἦτοι ἀπὸ ἀληθείας, ὡς αὐτὸς φησιν, ἐπὶ δόξαν ἐν οἷς λέγει 'ἐν τῷ ... ἀκούων', τῶν γεννητῶν ἀρχὰς καὶ αὐτὸς στοιχειώδεις μὲν τὴν πρώτην ἀντίθεσιν ἔθετο, ἣν φῶς καλεῖ καὶ σκότος [ἦ] πῦρ καὶ γῆν ἢ πυκνὸν καὶ ἀραιὸν ἢ ταῦτὸν καὶ ἕτερον, λέγων ἐφεξῆς τοῖς πρότερον παρακειμένοις ἔπεσιν 'μορφὰς ... ἐμβριθέες τε'.

B 8. 52 = Simplicios, In Physica 147, 28

ἀπατηλὸν καλεῖ τῶν ἐπῶν τὸν κόσμον τὸν περὶ τὰς βροτείους δόξας.

B 8. 53-59 = Simplicios, In Physica 179, 31

καὶ γὰρ οὗτος ἐν τοῖς πρὸς δόξαν 'θερμὸν καὶ ψυχρὸν ἀρχὰς ποιεῖ ταῦτα δὲ προσαγορεύει πῦρ καὶ γῆν (Arist. p. 188a 20) καὶ φῶς καὶ νύκτα ἦτοι σκότος' λέγει γὰρ μετὰ τὰ περὶ ἀληθείας (p. 180) 'μορφὰς ... ἐμβριθέες τε'.

B 8/2 = Scholion ad Parmenid. B 8. 56-59 = Simplicios, Physica 31, 3

καὶ δὴ καὶ καταλογάδην μεταξὺ τῶν ἐπῶν ἐμφέρεται τι ῥησιδίον ὡς αὐτοῦ Παρμενίδου ἔχον οὕτως· ἐπὶ τῷδε ἐστὶ τὸ ἀραιὸν καὶ τὸ θερμὸν καὶ τὸ φάος καὶ τὸ μαλθακὸν καὶ τὸ κοῦφον, ἐπὶ δὲ τῷ πυκνῷ ὠνόμασται τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ ζόφος καὶ σκληρὸν καὶ βαρὺ· ταῦτα γὰρ ἀπεκρίθη ἑκατέρως ἑκάτερα.

B 9 = Simplicios, In Physica 180, 8 (sec. B 8. 59)

καὶ μετ' ὀλίγα πάλιν

αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα φάος καὶ νύξ ὠνόμασται

καὶ τὰ κατὰ σφετέρας δυνάμεις ἐπὶ τοῖσί τε καὶ τοῖς,

πᾶν πλέον ἐστὶν ὁμοῦ φάος καὶ νυκτὸς ἀφάντου

ἴσων ἀμφοτέρων, ἐπεὶ οὐδετέρω μετὰ μηδέν.

καὶ ὅτι ἀρχαὶ ἄμφω καὶ ὅτι ἐναντίαι δηλοῦται.

B 10 = Κλέμενς Alexandrisjký, Stromata V, 138,1

ἀφικόμενος οὖν ἐπὶ τὴν ἀληθῆ μάθησιν ὁ βουλόμενος ἀκουέτω μὲν Παρμενίδου τοῦ Ἐλεάτου ὑπισχνουμένου

εἴσῃ δ' αἰθερίαν τε φύσιν τὰ τ' ἐν αἰθέρι πάντα
 σήματα καὶ καθαρᾶς εὐαγέος ἡελίοιο
 λαμπάδος ἔργ' αἰδηλα καὶ ὀππόθεν ἐξεγένοντο,
 ἔργα τε κύκλωπος πεύσηι περίφοιτα σελήνης
 καὶ φύσιν, εἰδήσεις δὲ καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχοντα
 ἔνθεν [μὲν γὰρ] ἔφῃ τε καὶ ὡς μιν ἄγουσα ἐπέδησεν Ἄνάγκη
 πείρατ' ἔχειν ἄστρον.

Cfr. Πλούταρχος, Adversus Colototem 1114b:

ὅς γε καὶ διάκοσμον πεποιήται καὶ στοιχεῖα μιν γνῶς τὸ λαμπρὸν καὶ σκοτεινὸν ἐκ τούτων τὰ φαινόμενα πάντα καὶ διὰ τούτων ἀποτελεῖ· καὶ γὰρ περὶ γῆς εἴρηκε πολλά καὶ περὶ οὐρανοῦ καὶ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ γένεσιν ἀνθρώπων ἀφήγηται καὶ οὐδὲν ἄρρητον ὡς ἀνὴρ ἀρχαῖος ἐν φυσιολογίαι καὶ συνθεῖς γραφὴν ἰδίαν, οὐκ ἀλλοτρίας διαφθοράν, τῶν κυρίων παρῆκεν.

εἴσῃ δ' αἰθερίαν τε φύσιν τὰ τ' ἐν αἰθέρι πάντα
 σήματα καὶ καθαρᾶς εὐαγέος ἡελίοιο
 λαμπάδος ἔργ' αἰδηλα καὶ ὀππόθεν ἐξεγένοντο,
 ἔργα τε κύκλωπος πεύσηι περίφοιτα σελήνης
 καὶ φύσιν, εἰδήσεις δὲ καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχοντα
 ἔνθεν [μὲν γὰρ] ἔφῃ τε καὶ ὡς μιν ἄγουσα[α] ἐπέδησεν Ἄνάγκη
 πείρατ' ἔχειν ἄστρον.

B 11 = Simplikios, In De caelo 559, 20

Παρμενίδης δὲ περὶ τῶν αἰσθητῶν ἄρξασθαί φησι λέγειν·

πῶς γαῖα καὶ ἥλιος ἠδὲ σελήνη
αἰθήρ τε ξυνὸς γάλα τ' οὐράνιον καὶ ὄλυμπος
ἔσχατος ἠδ' ἄστρον θερμὸν μένος ὠρμήθησαν
γίγνεσθαι.

καὶ τῶν γινομένων καὶ φθειρομένων μέχρι τῶν μορίων τῶν ζώων τὴν γένεσιν
παραδίδωσι.

B 12

αἱ γὰρ στεινότεραι πληντο πυρὸς ἀκρήτιοι,
αἱ δ' ἐπὶ ταῖς νυκτός, μετὰ δὲ φλογὸς ἴεται αἴσα·
ἐν δὲ μέσῳ τούτων δαίμων ἢ πάντα κυβερνᾷ·
πάντα γὰρ [ἦ] στυγεροῖο τόκου καὶ μίξιος ἄρχει
πέμπουσ' ἄρσενι θῆλυ μιγῆν τό τ' ἐναντίον αὐτίς
ἄρσεν θηλυτέρωι.

B 12. 1-3 = Simplikios, In Physica 39, 12 (secundum B 8, 61)

μετ' ὀλίγα δὲ πάλιν περὶ τῶν δυεῖν στοιχείων εἰπὼν ἐπάγει καὶ τὸ ποιητικὸν λέγων
οὕτως 'αἱ γὰρ ... κυβερνᾷ'.

B 12. 2-6 = Simplikios, In Physica 31, 10

καὶ ποιητικὸν δὲ αἴτιον οὐ σωμάτων μόνον τῶν ἐν τῇ γενέσει ἀλλὰ καὶ ἀσωμάτων
τῶν τὴν γένεσιν συμπληρούντων σαφῶς παραδέδωκεν ὁ Παρμενίδης λέγων· 'αἱ δ'
ἐπὶ ... θηλυτέρωι'.

B 12. 4 = Simplikios, In Physica 39, 14

καὶ ποιητικὸν αἷτιον ἐκεῖνος μὲν ἐν κοινὸν τὴν ἐν μέσῳ πάντων ἰδρυμένην καὶ πάσης γενέσεως αἰτίαν δαίμονα τίθησιν.

αἱ γὰρ στεινότεραι πληῖντο πυρὸς ἀκρήτιο,
αἱ δ' ἐπὶ ταῖς νυκτός, μετὰ δὲ φλογὸς ἴεται αἴσα·
ἐν δὲ μέσῳ τούτων δαίμων ἢ πάντα κυβερνᾷ·
πάντα γὰρ [ἦ] στυγεροῖο τόκου καὶ μίξιος ἄρχει
πέμπουσ' ἄρσενι θῆλυ μιγῆν τό τ' ἐναντίον αὐτίς
ἄρσεν θηλυτέρωι.

B 13

πρώτιστον μὲν Ἔρωτα θεῶν μητίσατο πάντων.

B 13 /1 = Platón, Symposium 178b

Παρμενίδης δὲ τὴν γένεσιν λέγει

πρώτιστον μὲν Ἔρωτα θεῶν μητίσατο πάντων.

B 13 /2 = Aristotelés, Metaphysica I, 4; 984b23

ὑποπτεύσειε δ' ἂν τις Ἡσίοδον πρώτον ζητῆσαι τὸ τοιοῦτον, κὰν εἴ τις ἄλλος ἔρωτα ἢ ἐπιθυμίαν ἐν τοῖς οὖσιν ἔθηκεν ὡς ἀρχὴν οἶον καὶ Παρμενίδης· οὗτος γὰρ κατασκευάζων τὴν τοῦ παντὸς γένεσιν ἰπρώτιστον μὲν, φησίν, Ἔρωτα θεῶν μητίσατο πάντων'.

B 13 /3 = Plútarchos, Amatorius 13; 756f

διὸ Παρμενίδης μὲν ἀποφαίνει τὸν Ἔρωτα τῶν Ἀφροδίτης ἔργων πρεσβύτατον ἐν τῇ κοσμογονίᾳ γράφων ἰπρώτιστον ... πάντων'.

B 13 /4 = Simplikios, In Physica 39, 18

ταύτην καὶ θεῶν αἰτίαν εἶναί φησι λέγων 'πρώτιστον θεῶν μητίσατο πάντων' ... καὶ τὰς ψυχὰς πέμπειν ποτὲ μὲν ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς εἰς τὸ ἀειδέες, ποτὲ δὲ ἀνάπαλιν φησιν.

πρώτιστον μὲν Ἔρωτα θεῶν μητίσατο πάντων ...

B 14 = Plútarchos, Adversus Colotem 15; 1116a

οὐδὲ γὰρ ὁ πῦρ μὴ λέγων εἶναι τὸν πεπτρωμένον σίδηρον ἢ τὴν σελήνην ἥλιον, ἀλλὰ κατὰ Παρμενίδην

νυκτιφαῆς περὶ γαῖαν ἀλώμενον ἀλλότριον φῶς
ἀναιρεῖ σιδήρου χρῆσιν ἢ σελήνης φύσιν.

B 15 = Plútarchos, De facie in orbe lunae 16, 6; 929a

τῶν ἐν οὐρανῶι τοσοῦτων τὸ πλήθος ὄντων μόνῃ φωτὸς ἀλλοτρίου δεομένη περίεσι (Σελήνη) κατὰ Παρμενίδης

αἰεὶ παπταίνουσα πρὸς αὐγὰς ἡλείοιο.

B 15a = Schol. Basilii 25 (ed. Pasquali Gött. Nachr. 1910 p. 201, 2)

(Ad ἐὰν ὑποθῆις ἑαυτῶι ὕδωρ εἶναι τὸ ὑποβεβλημένον τῆς γῆς)

Παρμενίδης ἐν τῇ στιχοποιίᾳ ὑδατόριζον εἶπεν τὴν γῆν.

B 16 = Aristotelés, Metaphysica IV, 5; 1009b 21 (cfr. A 46)

ὡς γὰρ ἕκαστος ἔχει κρᾶσιν μελέων πολυπλάγκτων,
τῶς νόος ἀνθρώποισι παρίσταται· τὸ γὰρ αὐτὸ
ἔστιν ὅπερ φρονέει μελέων φύσις ἀνθρώποισιν

καὶ πᾶσιν καὶ παντί· τὸ γὰρ πλεόν ἐστὶ νόημα.

B 17 = Galénos, In Epid. VI, 48 (XVII A 1002 K.)

τὸ μέντοι ἄρρεν ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆς μήτρας κυΐσκεσθαι καὶ ἄλλοι τῶν παλαιωτάτων ἀνδρῶν εἰρήκασιν. ὁ μὲν γὰρ Παρμενίδης οὕτως ἔφη·
δεξιτεροῖσιν μὲν κούρους, λαιοῖσι δὲ κούρας ...

B 18 (B 18. 1-6) = Cael. Aurelianus, Morb. chron. IV, 9; p. 116 Sichard. (Bas. 1529)

Parmenides libris quos de natura scripsit, eventu inquit conceptionis molles aliquando seu subactos homines generari. cuius quia graecum est epigramma, et hoc versibus intimabo. latinos enim ut potui simili modo composui, ne linguarum ratio misceretur. ‘femina ... sexum’. vult enim seminum praeter materias esse virtutes (cfr. δυνάμεις B 9, 2), quae si se ita miscuerint, ut eiusdem corporis faciant unam, congruam sexui generent voluntatem si autem permixto semine corporeo virtutes separatae permanserint, utriusque veneris natos adpetentia sequatur.

femina virque simul Veneris cum germina miscent,
venis informans diverso ex sanguine virtus
temperiem servans bene condita corpora fingit.
nam si virtutes permixto semine pugnent
nec faciant unam permixto in corpore, dirae
nascentem gemino vexabunt semine sexum.

B 19 = Simplikios, In De caelo 558, 8

παραδοὺς δὲ τῆν τῶν αἰσθητῶν διακόσμησιν ἐπήγαγε πάλιν·
οὕτω τοι κατὰ δόξαν ἔφυ τάδε καὶ νυν ἔασι
καὶ μετέπειτ’ ἀπὸ τοῦδε τελευτήσουσι τραφέντα·
τοῖς δ’ ὄνομ’ ἄνθρωποι κατέθεντ’ ἐπίσημον ἐκάστωι.

B 20 = Hippolytos Rom., Refutatio omnium haeresium V, 8; p. 97, 2 W.

μικρά, φησίν, ἐστὶ τὰ μυστήρια τὰ τῆς Περσεφόνης κάτω, περὶ ὧν μυστηρίων καὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἐκεῖ οὕσης ἄπλατείας καὶ εὐρυχώρου καὶ φερούσης τοὺς ἀπολλυμένους ἐπὶ τὴν Περσεφόνην [...]. καὶ ὁ ποιητὴς δέ φησιν·

αὐτὰρ ὑπ' αὐτὴν ἐστὶν ἀταρπιτὸς ὀκρυόεσσα,
κοίλη, πηλώδης· ἢ δ' ἠγήσασθαι ἀρίστη
ἄλλος ἐς ἡμέρον πολυτιμήτου Ἐφροδίτης.

B 21 = Aëtios II, 30, 4 (Dox. 361b 24)

περὶ ἐμφάσεως σελήνης, διὰ τί γεώδης φαίνεται ... Παρμενίδης διὰ τὸ παραμεμίχθαι τῷ περὶ αὐτὴν πυρῶδει τὸ ζοφῶδες· ὅθεν ψευδοφανῆ τὸν ἀστέρα καλεῖ.

B 22 = Sýda, s. v. ὤς· λίαν (= Platón, Parmenides 135a)

Παρμενίδη· ἠθαυμασίως ὡς δυσανάπειστον·

B 23 = Sýda, s. v. μακάρων νήσοισιν

ἡ ἀκρόπολις τῶν ἐν Βοιωτίαι Θηβῶν τὸ παλαιόν, ὡς Παρμενίδης.

B 24 = Suetonius (Miller Mel. 417)

Τελχῖνες ... τούτους οἱ μὲν θαλάσσης παιδὰς φασι, Παρμενίδης δ' ἐκ τῶν Ἄκταίωνος κυνῶν γενέσθαι μεταμορφωθέντων ὑπὸ Διὸς εἰς ἀνθρώπους.

B 25 = Stobaios, Anthologium I, 15, 2b (= Eclogae I, 144, 19 Wachsm. = Empedoklés B 28)

Ἄλλ' ὄγε πάντοθεν ἴσος [έων] καὶ πάμπαν ἀπείρων.